

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Stoga rasti malo stvari, a nestoga sve pokrvari. Mar. poel.

Izaci svakog četvrtka na cijelom stru.

Dopisi se nevrđaju ako se neizlaku.

Nehiljgovani listovi se neprimaju. Predplata u poštomu sloju 26 for. ta seljake 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2/3, i u za pol godinu. Izvan carovine više postarane.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farnese br. 14.

Uredništvo se dopisi ne šalju. Predplata se prima, oglašiti se po običajom cijeniku ili po dogovoru. Isto tako je sa prikladno. Nema se šalju postankom na poslovanje (asigno postalo) na administraciju „Naše Sloga“. Ime, prezime i najbliže pošta valja navesti točno označiti.

Komu list neodaje na vrijeme, nema se javi odgovornik u otvoreni pisanje, ne koje se ne plaćaju, nego se izvama naplaćuje. Reklamacija.

Sjetite se
Družbo sv. Cirila i Metoda
— u — Kusturak —

Glavna skupščina

Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri" ob-
državana u Kastvu dan 3 oktobra 1897.

I. Posredno predjedništvo.

Pošto bijaše ustanovljen dostatan broj prisutnih članova, otvori podpredsjednik sveučeni gosp. Vjekoslav Spinčić skupščinu sa sliedećim po prilici nagovorom:
Slavna skupščino! Zalim, što ovo veći broj put moram kao podpredsjednik otvori skupščinu „Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri“; ovaj put radi toga, što je bio-
leštan društveni predsjednik, dični naš stičina, veleč. gosp. Ante Turak. Siguran sam, da govorim od srca svih vaš, ako predlažem, da u znak harnosti i pštovanja napram njemu, odaberemo odbor, koji bi bio odmah iz zaključka ove skupščine posuđaviti ga i izraziti mu suđut svih skupščinara. (Predlog se prima, ta bi za to odličan upravnj odbor).

Kako četa kasnije čuti iz izvješća tajnika i blagajnika, nije Bratovština ni ove godine nazadovala, ni nije napredovala kako bi morala i mogla. Revnijim nastojanjem rodoljuba oko sabiranja članarine i likih prinosa, i uz dobra volju svih prijatelja naroda, moglo bi se mnogo više postići, nego li se faktično postize.
Ove upravne godine razdijelio je odbor u podpore siromašnim učenicom 630 for. Moje je mišljenje, da u ovih žalostnih prilikah, u kojih živimo, nesmjemo stvarati glavnicu za kasnija vremena, nego da napram od uništoga prihoda razdijeliti u podpore, koliko najviše možemo. Gospodo miho! potrebe su velike, nečekajmo većih. Narod nam propada, potištan je nenik i pšćen. Led ga bija, odkud bi ga imalo sunce grijati. Većinom tuđe činovništvo nahari za njegove tegobe, jer nije njegova krv. Nam treba uzgojiti ljudi naše krvi: činovnika, svećenika, učitelja itd.;

radi toga podpirajmo naše siromašne mladiće na naukah, pak će oni jednom kad svrše nauke i stupe u službu, čuti i raditi na korist naroda iz kog su nikli.

U nadi, da će naša „Bratovština“ bolje napredovati i uspješnije podpirati siromašne našu, ačeta se mladež, podržavljam vas velečtovana gospodo, kliuču vam: Bog vas poživio!

Na poziv predjednika čita tajnik sliedeće:

II. Izvješće tajnika
o djelovanju odbora od 24. septembra 1896. do 8. oktobra 1897.

Slavna skupščino!

Napredak „Bratovštine“ u ovo poledje doba, odkad uz nju obstoji za napredak našeg naroda isto hvalevredna u „Družbo Sv. Cirila i Metoda za Istru“, nje više onakav, kakav je bio u prijašnje vrijeme. Društvo nenasraduje ni sada, ali nenasraduje kako bismo želili i kako bi moglo napredovati.

Ovogodišnji prihod „Bratovštine“ sastoji iz:

1. Članarine . . . f. 97-80 nč.
 2. Prinosa članova utemeljitelja . . . f. 75-
 3. Darova u gotovom f. 811-45
 4. Darova u nominalnoj vrijednosti . . . 300 f.
 5. Oprost štamparja f. 15-
 6. Uplaćenih interesa f. 118-30
- Ukupno u gotovom f. 617-56
i nom. vr. 300 f.

Najoče, stojimo sa uplađivanjem interesa. Vjerovnici nisu još nikad tako nemarno zadovoljivali svojim dužnostima kako ljetos. Odbor biti će najzad prisiljen sudbeno postupati proti nemarnikom, kako je na taj korak od glavne skupščine ved ovlašten bio.

Oprost od štamparja i članarina isto su se umanlili, došli su darovi u raznih prigodah još uvijek najmanji prihod.

Od društava i pojednaca, koji se tekom ove godine sjetili „Bratovštine“ i pričekali nju u pomoć svojom rukom darovnicom, vrijedno je, da ovdje spomenem barem sliedeće:

1. Prezjitelj Dr. Dinko Vitez, pokrovitelj društva, pismom od 31. maja, t. g. upravljenim na predsjednika „Bratovštine“ molio, da isti bude tumačen njegove najtoplije harnosti prema našemu društvu na

odlikovan, što ga je skupščina obdržavana dne 24. septembra 1896. jednoglasno imenovala svojim pokroviteljem, te u znak zahvalnosti dostavlja kao maleni prinos našim potrebam društva svotu od 100 for. Zaleđ, da mu njegove ekonomske okolnosti neopodaju izdašnjim svotom pripomoći plemenitom cilju, koji našem društvu leđbi pred očima.

2. Česi, svećenici i dva doktora, da proslave uspomenu prerano preminulih svojih zemljaka u Istri sakupiše 100 for. za „Bratovštinu“.

3. Blagopokojni Franjo Zupan, kapelan u Poljanah, bivši za života uvijek ravnj podpiratelj „Bratovštine“, sjetio se iste u smrtinom času ostaviti joj oporukom 30 f.

4. Slavna „Posujšnica“ u Kopru sjetila se je i ove godine „Bratovštine“ doposlav njoj svotu od 25 for.

5. Članovi „Ciljanice“ u Vrbniku mjesto vienca na odar svoga sučlana Bozarića sakupiše i darovaše 24 for. 75 novč.

6. Rodoljubna „Tiskara Gabriček“ u Gorici nije „Bratovštini“ za izradnju dvih diploma našim potrebama pokrovitelju Dr. Dinku Vitezu ništa računala obzirom na njezin plemeniti cilj, premda je radnja bila vrijedna preko 15 for.

7. Gosp. Slavoj Janko narodni zastupnik sakupio je prigodom pira Anu i Cirila Kvarner-11 for. 50 novč.

8. Gosp. Sterk Anton posjednik i pomorski kapetan darovao je društvu 5 for.

9. Gosp. Mato Kundić posjednik mjesto vienca na odar pok. Albertinija 5 for.

Osim toga darovali su društvu:
1. Monsignor Vinko Zarić i akciju „Narodnoga doma“ u Kastvu nominalne vrijednosti 100 for.

2. Veleučeni gosp. Vjekoslav Spinčić 2 akcije „Narodnoga doma“ u Kastvu nominalne vrijednosti 200 for.

Svim ovim i ostalim ovdje nenavedenim prijateljima i podpirateljima našeg društva, koji su se kojom god prigodom većim ili manjim darom sjetili „Bratovštine“, budi ovdje izrečena najsrdačnija hvala.

Medju članove utemeljitelje pristupili su ove upravne godine uplativ svotu od 25 for. sliedeća gospoda:
Fiamin Isak posjednik u Opatiji, Cirkonj Ljudevit kapelan u Opatiji i Mate Šepić, učitelj u Kastvu. Od povjerenika iz takvih su se ljetos gg.: Anton Andričić župnik u Baški, Brozović Albert nadučitelj

u Vrbniku i Rajmund Jelčić župnik u Barseču.

Usjed razpisa natječaja na podpore „Bratovštine“ prispjela je ukupno 61 molba.

Podporna je molilo:

- a) Sveučilišnih djaka 5
- b) Gimnazijalaca 27
- c) Učiteljskih kandidata i kandid. . . 18
- d) Učenika c. k. pripravnice 10
- e) Učenika delavske škole 1

Ukupno molitelj 61

U svojoj sjednici od 19. maja t. g. odlučio je odbor sliedeće podpore:

- a) Sveučilišnim djakom:
 - 1. G. A. (Poreč-Beč) 50 for
 - 2. Ž. J. (Poljan-Beč) 50
 - 3. M. A. (Poljica-Beč) 50
 - 4. C. M. (Karnica-Beč) 50

- b) Gimnazijalcem:
 - 1. P. M. (Vrbnik-Sušak) 10 for
 - 2. B. J. (Vrbnik-Sušak) 10
 - 3. B. A. (Bell-Sušak) 30
 - 4. B. M. (Vrbnik-Sušak) 30
 - 5. J. R. (Trst-Sušak) 10
 - 6. T. M. (Cres-Sušak) 30
 - 7. J. M. (Lisac-Sušak) 30
 - 8. G. J. (Srdoci-Sušak) 30
 - 9. F. M. (Omšič-Sušak) 30
 - 10. Ž. V. (Vaprinac-Sušak) 25
 - 11. B. A. (Spicčić-Sušak) 25
 - 12. Ž. P. (Bačve-Sen) 30
 - 13. S. J. (Pican-Pula) 30

- c) Učiteljskim kandidatima i kandidatkinjama:
 - 1. B. F. (Baška-Kopar) 30 for
 - 2. M. J. (Pazin-Arbanasi) 30
 - 3. Š. L. (Perenič-Gorica) 30
- d) Učenicom c. k. pripravnice:
 - 1. C. M. (Medulin-Kastav) 7 for
 - 2. G. J. (Kosariga-Kastav) 8
- e) Učenicom delavske škole:
 - 1. L. S. (Kastav-Kastav) 5 for

Po tom je dobilo:

- a) 4 sveučilišna djaka 200 for
- b) 13 gimnazijalaca 320
- c) 3 učiteljska kandidata i kandid. 90
- d) 2 učenika c. k. pripravnice 15
- e) 1 učenik delavske škole 5

23 djaka Ukupno 630

Od toga otpada na:

- a) Kvarnerske otoke 8 djaka, 220 for.
- b) Liburnija, 8 . 205
- c) Ostala Istru, 7 . 205

Na cijelu Istru 93 630
Od svog postanka do danas razdijelila je „Bratovština“ u podpore 11-517 for.

PODLISTAK Istarski odgovori.

Preporučeni na razmišljanje svim Istranom, a posebno predanacim i njihovim drugovom.

Mate: Pa i pravo mu stoji!
Ive: Gledaj ovu knjigu! Ovo su pjesme našega najboljega pjesnika Petra Preradovića. Taj neumrlj naš pjesnik izpevao je još god. 1845. jednu pjesmu pod naslovom „Izdajica“. Kad bi bio znao, kakove će se nađ izdajice dan danas u Istri, bi bio malo veću i strožnju pjesmu izpevao.
Mislim, da neće škoditi, ako ti na glas pročitam tu pjesmu. Dakle da čujemo.

„Izdajica.“

Tko to mene vjek s ožračka —
Kud se godjer krećem — sliedi?
Na čelu mi klobut sjeđi,
Nit haljina nije naška.
Po parju te poznam, ptice,
Sram te budi, izdajico!
Digni glavju, napried skodi,
Nak se čelo čela tica,
Kad si čovjek božjeg lica,
Šta po zemlji vučeš otic?
Gdje je tvoj obraz kukavice?
Sram te budi, izdajico!

Zašto i ti tad ne stojš,
Kad ja stanem i žestoko
U te uprem bistro oko?
Zašto bježiš, šta se bojiš?
Srce gdje t'je, kukavice?
Sram te budi, izdajico!

Kad te j' moje krvi žedja,
Tigni sablju, od pojasa,
Prsmice daj mi glasa,
Al se kolji iza leđa,
Razbojnička potajnico!
Sram te budi, izdajico!

Nemaš snage, nemaš srca,
Slab po duhu i po tielu,
Što će ti' ostat spomen dijela,
Kad te smrt u zemlju skerca?
Oj spomenak bit će dosti
Za prevarak tvoje kosti!

Mate: Po svjetega čitao, to je strašna pjesma! Znao je gospodine? Ja ću vas već prosit. Budite tako dobri, pak mi posudite na jedno tjedan dan tu knjigu. Svaki bim dan navadi se, jednu kiticu, onako u večer, kad mi je lazno, dok se ne bim celu navadi.

Ive: Drage ću vam ja volje posudit makar i na više tjedana. Pak čitajte malko divne pjesme našega valikoga pjesnika, a jedno naučite ispomenu pjesmu. Kasnije opet naučite i pjesmu svoju tu pjesmu, neka ju svi znaju. Pak će bit onput

moja manje izdajica i manje zavadenih i zapeljanih ljudi, nego ih je sada.

Mate: Bit će služeni, gospodine! Bog vam plat za to dolo. Bote daj, da progledaju neki naši lahkovjerni ljudi, pak će bit onput slabo izdajicam, a našemu narodu bolje.

Ive: Tako je, tako, Mate!
Mate: S Bogom, gospodine!
Ive: Bog, Mate, Bog!

V.

Kakovi su talijanski zastupnici doma i u Beču?

Mate: Povejte mi čagodi i od talijanskih deputata u Beču, zać sam čul, da ta gospoda tamo gore ne delaju baš najlepšu figuru.

Ive: Dragi Mate, da je bečki parlament u Poreču, Rovinje, Trstu, al gdje god drugdje, biš videl, da bi oni delali i prelepu figuru, al ja, tamo gore u Beču, ne bivaju Talijani, pa se ne more krićat po cestah, nabacivat se s kamenjem i s limani i krompirom. Vide oni tamo, da ni talijanske mularije i fakinaže, koja bi krićala, porchi crasti i „eviva Italija“, pak onput nlažu ni oni dosti koraja, va Beču.

Mate: Ej, znam ja, dobro, da je Beč neć drugo, nego „talijanski grad“ i u Istri, pak se onput ni talijanski de-

putati ne četa va Beču tako dobro, kako doma, kada moru delat, ča te, pa još ih i goveran pomaže.

Ive: Lahko je va Istroj priredjivat nemire, al tamo gore ni tako lahko, kako se to pari. Va Istroj imaju slobodne ruke, i tu njim je na volju, ča će delat, ali va Beču treba bit mirno i krotko kako i janje. Ki bi videl talijanske zastupnike va dijete u Poreču, al Trstu, a onput va Beču, moral bi je tako čudit, kako se ti manjaju. Va Poreču i Trstu sve je njih, tu oni gospodare po volje, njija je većina va dijete, pa s našemi deputatima delaju ča te. Tako su bili stvorili i one proklete škole zaćer prez volje i proti želji naših deputata. Talijani — mi se pari — ima va Poreču do 21, a našeh samo 9, premda je nas va Istroj dva puti više nego Talijani.

Mate: Ali znate, gospodine, da je to vela, vela nepravda.

Ive: Po pravica bi moralo našeh bit 20, a njihoh 10, a kad tamo, to je sva nopak. Njih, to jest talijanski deputati moru storit ča te, zać jih je preko dvaputa više nego našeh. Tako su preko volje našeh deputati stvorili one „prezreće škole“, a još su neprijateljki oteli to hitit na naši, samo, da jih pakti omraze.

Mate: Sram jih bilo, tako gerdo lagati Istroj, pak se onput ni talijanski de-

Dopisi.

I zastupnici dakle i sama vlada priznaju, da je potrebno priskočiti u pomoć tužnom pučanstvu.

Caravinsko vijeće primilo je prešnost ovih predloga, dotično zakonske osnove, i uputilo jih je finansialnom odboru za neodgodno razpravljanje i za izvješće.

Nelma dakle dvojbe, da će biti dozvoljeno barem onoliko, koliko vlada predlaže.

U drugom dijelu navedene zakonske osnove predložila je visoka vlada, da se daje oštećenikom južnih pokrajina naše države, među koje spada i Istru, for. 300.000 podpora. Ta podpora imala bi se dati osobito za dobavu hrane i sjemenja, te za pomoć občinam i občinarom da opravde oštećene predmete. Tu podporu može se dionice upotrebiti i na to da se opravde obće korisne javne radnje, te da se tako daje zaslužbe biednome pučanstvu. Tu bi bila na prvom mjestu gradnja cesta i vodnjaka.

Vlada se još ovlašćuje, da potrošiti najviše 925.001 for. za nepredviđene slučajeve u svih zemljah, kojim se ne bi moglo doskočiti sa svimi u osnovi navedenimi svotami.

Kako je jur naveo g. tajnik u svojem izvješću najviše su postradali na ovom otoku usljed povodnja obdina Baška i Vrbnik, te bi trebalo da se u ovih krajevima i u drugim mjestih, poduzme radnje obćenite koristi, da se kako kaže sama vladina osnova, dade zaslužbe biednome pučanstvu.

Što se Vrbnika tiče, to su osobito dvie radnje, koje bi se imale što prije izvesti, buduć se od najveće potrebe.

Prva jest popravak i uređenje komada ceste, koja vodi iz Vrbnika u Krk, i to komade od Sv. Nedjelje do same mjesta. Druga pak radnja jest prosvješćenje vrbnickog polja.

Za prvu radnju traje dopisivanje preko 10 godina. Učinjen je dotični nacrt i troškovi u iznosu od preko 21.000 for., i c. kr. namjestništvo u Trstu obećalo je preporučiti visokomu c. kr. ministarstvu nutarnjih posala, da se podijeli obdini podporu za takovu radnju samo da se u nekojih točkah popravi dotični nacrt. Obdina je predala u tu svrhu navedeni nacrt mještiku kod c. kr. pomorske vlade gosp. Ferdinandu Bächern.

Slavni zemaljski odbor obećao je 2000 for., iz zemaljskih sredstava za naznačenu radnju.

Što se drugo još važija radnje tiče visoko c. kr. ministarstvo poljodjelstva odlukom 1. lipnja 1893. br. 3194, blagovoljilo je obećati, da će priskočiti sa svotom od 6000 for., u pripomoć da se izvedu osnovane radnje za prosvješćenje vrbnickog polja, pod uvjetom da drugu polovicu podnasa u jednakih djelovih pokrajina i zadruga. Slavni zemaljski odbor odpisom od 22. prosinca 1893. br. 6183, u ime pokrajine pokazao se također pripravnim pripomoći svojim dijelom kad budu radnje dokončane. U glavnoj skupštini zadruga za

odvodnja vrbnickog polja od dne 26. veljače 1894. odlučilo se pak, da zadruga prima na se obvezu, da će podmiriti dio koji ju ide za proizvedenje naznačenih radnja u iznosu od for. 3000, i ovlašćuje za odbor to što prije vis. c. kr. vladi obznaniti, proseed istodobno istu, da bi zadruga mogla ako na cio, barem veći dio naznačene svote u radnji podmiriti.

I doista prosvješćenje vrbnickog polja bilo je od davnih vremena vrata želja onoga puka. Ta se želja bila gotovo primakla posvema svom ostvarenju na kako prolazila iz brošure parbenih spisna u prijeporu Nika Hriljca proti odvjetniku dru. Dinku Viteziću, kad je već uve pripravno bilo, da se odpočne radnja pelag osnove izradjene po nalogu vis. c. kr. ministarstva poljodjelstva i uz najpovoljniju uvjeta po pučanstvo samo, nekoliko smutljivaca zavede i smuti puk na takov način, da se je svaka radnja morala obustaviti.

All ja pučanstvo međutim otvorilo oči te želi navlastito u sadašnjih nevoljnih okolnostih, da bi se navedena radnja poduzela. I doista nazmjerna bi to po nj bila blagodat, jer ne samo da bi se time toli korisno djelo dovršilo, već bi si c. kr. tomu siromašniji puk svojim radom pristigao toliko novaca, da bi mogao prehraniti sebe i svoje obitelji.

Obzirom na vas to, i uvaziv nadalje, da u smislu § 10 društvenih pravila spada u djelokrug gospodarstva zadruga podupirati vladu u pospješivanju gospodarstva, i brižat se za napredak kmetstva a i drugih gospodarak'h strana; glavna skopština krčke gospodarske zadruga, držana dne 14. listopada 1897 u Vrbniku zaključila je:

1.) Da društveni odbor podnese spomenicu visokomu c. kr. ministarstvu nutarnjih posala molbom, da isto blagovoljno doznači iznos od 4000 for. od svote, koja će biti dozvoljena iz državnih sredstava za podpore postradallim prilikom raznih nezgoda, i to za popravak i uređenje gori navedenog komada ceste

2.) Da isti društveni odbor podnese spomenicu visokomu c. kr. ministarstvu poljodjelstva molbom, da isto blagovoljno slobodna narediti, da se započne i nastavi radnja prosvješćenja vrbnickog polja na temelju jur izradjena nacerta te radnje i pelag načela navedenih u naredbi 1. lipnja 1893. br. 3194, istog c. kr. ministarstva.

Primljeno jednoglasno. Član Ive Kirinčić iz Dobrinja predlaže isto za popravak ceste iz Dobrinja u Krk. Predsjednik opaža, da prije svega treba za to nacrt i troškovi. Pošto je pred sednik cestovnog odbora A. Carabaich obećao priskrbiti, što treba, skupština prihvati i ovaj pradjed jednoglasno.

Pošto nema niš predloga, prelazi se na:

VII. TOČKU

Proračun za god. 1898.

Blagajnik pročita ciell proračun:

PRORAČUN ZA GODINU 1898.

PRIHOD.		RAZGOD.	
	for.	nt.	
1. Ostatak u blagajni dnevom 18./10. 1897.	288	774	30
2. Zaslužbe članarina	40	—	80
3. Članarina za 1897-98.	150	—	140
4. Globe te imi nepredviđeni dohodci	15	—	90
5. Dobohad od prodaje loza i voćaka	140	—	150
6. Ministarstva podpora voćnjaku za 1898.	100	—	100
7. Dobohad od pokraj. taksa i globa	130	—	20
	863	774	500

Pri razpravi odobren je proračun izim stavke u razhodu od 200 for., koja se briše, pošto je većina za predlog načelnja Matenića, da se baras ostavi za napred, jer još nisu sve loze posadjena i porasle.

Pri stavci 3. u razhodu proračuna predsjednik javlja, da je odbor odlučio kupiti toliko štrcaljka, da na svakih 5 članova dodje jedna. Pop N. Turatov bi htio da ostanu pri starom.

Učitelj Matanić je za odborov predlog, ali da zadruga opredjeli članove, kojim će se izručiti štrcaljka, za koju su onda oni odgovorni te ju imaju dati popraviti.

Primljeno od većine, a Turatov predlog pada. Prelazi se na:

TOČKA VIII.

Izber dvojice revizora i odhormika.

Predsjednik saobćuje, da se je Jure Čubranić, povjerenik, baščanski zahvalio na časti radi inih posala, radi čega treba imenovati drugog. On predlaže popa A. Andrijića, župnika u Baški. Primljeno.

Pošto se je pop V. Premuda zahvalio na časti tajnika, nuždan je i ta izbor. Nakon duže razprave prihvaćeno je, da odbor uredi stvar sa g. Mužinom, ravnateljem pisarne Dr. Viteziću.

Revizorima računna izabramu na jedno-

glasno kanonik M. Oršić i gvardijan O. Ljudevit Brusić.

Kod točke IX. izdržabalo se je darove, kako sliedi:

1. Pile dobiše: Kirinčić Ive pok. Antona iz Dobrinja i Celebriat Antun iz Dubašnice.
2. Kješća za stiskanje plata dobiše: Francić Marko iz Baške i Kirinčić Niko iz Dobrinja.
3. Nožove za ciepljenje amer. loza dobiše: Kraljić pop Ive u sv. Fuzki; Kirinčić pop Antun i Sučić Mate iz Dobrinja; Oršić Ive iz Vrbnika; Samostan u Košljanu; Žic Luce, Matičićka iz Punt; Dr. Volarić Frane i Oršić Matija, kanonici u Krku; Barbirić pop Marko i Čubranić Jure iz Baške i Vitezić Luka ml. iz Vrbnika.
4. Škare za rezanje voćaka dobiše: Pajalić Julijan; Pajalić Dinko i Matejić Fran — svi u Baški; Volarić Antun u Vrbniku te Gaudasio Laura i pop V. Premuda u Krku.

Pošto je tim iscrpljen dnevi red, predsjednik zahvali prisutnim, što se potrudile na skupštinu te zatvori istu u 9 sata po podne.

Predsjednik: Dr. Dinko Vitezić. Tajnik: pop Vinko Premuda.

Iz Voleškoga pišu nam 26. t. mj. Na *Bislu Nedjelju* dne 1. oktobra t. g. u večer oko 8 sati vraćao se lučki stražar iz Voleškoga gospodin *Ivan Baša* iz Kastavskog sajma kući. Izpod Matulja napadaše ga razbojnik i tri nitkovića, te ga htjedohu izprebijati. — Nu Baša, koji je slučajno imao pri sebi samokres, utjerao je istu nitkovića u bleg. Drugi dan išao se potuziti našemu kotarskom poglavaru radi toga napada. Znao što mu je poglavaru odvratiti: „E, Ka čete, valjda su Vas na Matuljih uzeli za jednoga od onih, koji su na Kratici dne 21. septembra bacali jaja“.

Po sudu gospodina poglavara bilo bi dakle na Matuljih slobodno izprebijati djake, koji su njegovoga desnoga prijatelja jajima počastili, samo ako dospiju u ruke *Kratici* oih mameitka. Znali smo već davno, da jedna oblast neće naše ljudi braniti proti napadajima matijih *dešperadosa*, nu nismo mislili da bi se ih indirektno moglo poticati, da na naše ljude napadaju. — Ako jedan pošten, pristojan i neporočan čovjek dodje k Vam, te za mužda molit dozvolu, da smije nositi samokres, tomu se je nedaje a *Kratici*, koji je kako sami tvrđite, na *crlo žlu glas* i koji je od svakud potjeran, je prosto nositi revolver i š njim groziti se ljudem, košto je to učinio na Telovu kod Belči. Vam bijaše prijavljeno, da je Kratic toga dneva povukao samokres i grozio se ljudem, nu jeste li Vi zato *Kratici* kaznili?

Nieste ni nečeta jer vi znate zašto, nu znajte, da svemu domje kraj pa će i ma'jkoj vlasti. Doznali smo i drugih zanimljivih stvari, koje ćemo Vam doskora priboditi.

Iz Kastva pišu nam: Kratkoi viesti o sprovdni našeg oblubljenog dekana Antuna Turka, što ste ju donesli u zadnjem broju, ovo jošta nekoliko rieči.

Kroz cielo vrijeme, dok je pokojnik ležao na urtavčkom odru, navještali su zvonovi sa tornja župne cerkve puku kastavskomu žalostnu viest o smrti njegovoga duhovnoga pastira, sjedećajć ga ujedno, da se sa pokojnikovu dušu pomoli. Narod hrlio je sa sviju strana, da za zadnji put vidi zemaljske ostanke svoga župnika.

Viđesmo jih dolaziti i sa najodajenijih strana naše Kastavščine. U sriedu na dan pokopa ved u zoru stalo zvoniti na pogreb, a narod malo po malo stao se sakupljati, da izkaste zadnju svoju čast duhovnomu pastiru. Došlo također ljudi iz drugih plovanija kao iz Voleške, Veprinačke, Klanjske, Jeljsanske itd. Od oblasti došao je c. k. kot. kapetan pogl. gospodin Fabiani, sa prvim c. kr. komisarom barunom Reinlein, te c. kr. kot. školskim nadzornikom gosp. Uršidem. Na poziv predsjedništva mjestnog školskog vieda u Kastvu došlo je cielekupno učiteljstvo kastavske obćine, zatim učitelji iz Vrpnice i Poljanah. Došao je također voloski obć. glavar sa savjetnici i drugimi vidjenijimi sumještani.

Obćinu Kastav zastupio je obćin. glavar sa savjetnici, zastupnici i župani. Pristustvovala je kod sprovođa i školska mladež svih mjestnih škola, zatim nekoliko sestara milosrdnica sa učenicami iz Voleškoga. Gospele svećenika došlo je također u velikom broju, da odprate do hladna groba svoga druga, prijatelja ili poglavara. Iz Trsta došao monsignor Flego Petar, kanonik stolne cerkve; iz Voleškoga mons. Zamlić, koji je također vodio sprovd u asistencu gospode: dekana iz Hrašice, župnika iz Jeljsana, Veprince, Mošćenica, Brseča, Muna, Klane, te dvaju čč. otaca kapucina iz Rleke i kapelana iz Kastva, Sr. Mateja, Rukavca, Zvončeca, Poljana, Lovrena, Opalića, Podgrada, jednoga svećenika iz sanatorijuma u Iki. prof. Spinčića i mjestnog nadučitelja. Na lies položiše vienoše braća, štrjak iz Oprtja, „Bratovščina“ i građani kastavski, dočim „čitaonica“ darovala je mjesto vianca „Bratovščini“ 10 for., a obćina Kastav svotu od 15 for. Iza što su se u župnoj crkvi sv. Jelene obavile svećane zadušnice i misa, koju je čitao mons. Flego, stupi na predikaoncu mons. Zamlić, pa jezgrovitom u srce dirajnom besedom oršie život pokojnikov, da je riedko kojeo ostalosluho. Zatim krene veličanstveni sprovd, kakvih riedko Kastav vidje, na groblje sv. Lucije, da se ondje predade najci zemlji smrtne ostanke našeg dekana.

Za vrijeme sprovođa u znak počasti gorile su obć. svjetiljke po ulicah zaognate crnim velom a zastave na obć. zgradi, Fortici i na čitaoniciom stiegu, koje su izvješene bile čim se je doznalo za njegovu smrt, niemi su bili svjedok žalosti, koja je zadesila Kastavščinu.

Uz rečene milodare ovom zgodom dobila je „Bratovščina“, kojoj je bio pokojnik od kad je službovao u Kastvu, poštivozva predsjednik, jošta liepa svetica od 13 for. sakupljeni pri obćedu među castim svćenstvom, koje je istoj darovalo također svieće, iz kojih će se opet: koja desetica utružit; nadalje nabrala se među gospodom svetonjaci, opet svetica za družbu „sv. Cirila i Metoda“. Liepo bi bilo, kad bi se ovom zgodom, našim smrti predsjednika „Bratovščine“, nastojalo barem prikupit ved sakupljenoi svoti, da ista naraste do jedne stotine for. U tom doista nebi smjeli zaostati djaci, kojim je pokojnik bio vriedk oduševljen zagovornik i pomoćnik.

Da je pokojnik ležala na srecu ućeda se mladež odnosno „Bratovščina“, pokazao je također svojom zadnjom voljom, ostaviv joj dvie dionice „Narodnoga doma“ u Kastvu ukupne vriednosti 200 for. Više nije mogao, jer nije posjedovao zlata ni srebra; niti je svoje dohodke na kup srgtao, već rado pomogao sirotinju, rodbinu i ostale, a uz te mnogu krajcarca bacio u plovašnicu vinograde, koji slove danas kao jedni između najljepših.

Zaključajć, kličemo mu iz dva srca: Laska ti bila kastavka zemljica, koja te rodila, odgovajla a sada primila, u svoj naradžaj. Počivao a miru!

Franina i Jurina

Jur. Pak da nepkneš od smeha!

Jur. Za čem?

Jur. Izdajić se hvati va svojoj macjof, da je fin.

Jur. Namor je kako i hrastova kora.

Jur. Al kako i žejanske gaće.

Jur. Ma j' moral nejde Pepić čuda a maka davati!

Jur. Po čem to smiš?

Jur. Da j' spal na ono ča je.

Jur. Čajes Jure, jas bin stavil jeno pitanje

Izdajića i Kajšini.

Jur. No?

Jur. Kl' v' va Istroj prad par let batil za Hrvatsku više od njih?

Jur. Ter to znamo svi; napuni njim jasta pak te oni obadva još batit onako.

Jur. Ja, da iman talijancki beč!

Jur. Dragi ti, Franino, ča su ono nekidan polajali opatjiski kazniti? Času morda slavili „opertaru“ od kazna?

Jur. Su sotonu el-ili; oni su imali šedutu za razdelit „dividendu“ od kazina?

Jur. Ne čakulaj, Franino ne, kakova vrajza „dividenda“ kad njim je kuća vavek prazna?

Jur. Trbilo, to i ja znam, da njim je baraka prazna, zato su morali razdelit dugi, a ča ni morda i to jena „dividenda“?

Jur. Je, je sakrabojska, ča ih sama vauka zneč, bi rekai Mužga.

Različite viesti.

Viančanje. U subotu dne 23. t. mj. viančanje se ovdje u crkvi sv. Antuna novoga g. Kornel Gorup, sin odličnoga slovenskoga rodoljuba g. Joalpa Gorupa veleposjednika na Rieci sa dražestnom gđicom Albertinom de Volpi, kćerkom udove Emilije de Volpi. Sveti čin obavio je naš dični zastupnik g. prof. Spinčić. Najradnjaše čestitke novovijčanjan!

Ružalija Mrakovčić, milosrdnica reda sv. Križa Slavonske države, rodoin iz Puntina na Otoku Krku, preminu u Malopsetsu dne 6. t. mj.

Vriedna pokojnica, akoprem mlada (bi jaše još 24 godine), zdrava i krepka radi neumorna i dugotrajna truda oko bolnika od kozica, koje su nu lani harale u Lošinj, oboli od zapale pluća, dok eto i podlegne toj ljutoj bolesti. Lošinjani žale mnogo uje gubitak, jer značu „dobro“, da

Tom svuđom željom i molbom završim, i bilježim se Vaš prijatelj — domođac **Vjekoslav Spinčić** iz Spincići u Kastavšćini, zastupnik naroda.
U Beču, 14. oktobra 1897.*

Listnica uredništva:

Gosp. N. K. u S. Izvolite se obratiti na veleč. g. Frana Zica u Malomestu. Zdravo!
Prijatelje u Neresinsku molimo, da sam točno javi, je li listina, da jedan stičijci na oib stranih ima u kući na odličnom mjestu sliku kralja Um berta? On doduše može i us to biti „u bravo maestro“, ali to bi nas ipak zanimalo točno znati.
Gosp. V. B. Beračići: Neznamo vam drugo savjetovati, nego da tuđita toga Vasega kultura onoga, koji si je neovlašteno pridružio kroz toliko vrijeme Vaš list. Recite mu „budno, da nije kako je majka učila govoriti, jer se samo armati onom svojom talljaninom. Da ste nam zdravo!
Gosp. N. Liepa Van brala na pripisanim; upotrijebiti ćemo sve; preporučamo vam se i za buduć. Prijatelji vam odzdrav!
Gosp. X-Y u Z. Mi nemamo cara i kralja, nego cesara i kralja. Da ste nam zdravo!
Gosp. Č. K. u Sv. M. Izostalo radi preobličnosti gradiva; drugi put. Zdravo!

Listnica uprave.

Gosp. G. S. M. u K. Plaćeno do konca tek. godine; ispraviti ćemo. Ziviti!
Gosp. M. A. Rieka: Plaćeno do konca tek. godine. Ziviti!
Gosp. E. H. u S. Za popunu podmiru do konca tek. god. hoće se još for. 250. Ziviti!

Javna zahvala.

Podpisani izričito ovim najtopliju zahvalnu veleč. gospodinu

Rajmundu Jelušiću

veležasluznom župniku u Berseču, što je njegova zeta, pokojnog Vinka Stanija opantarskog rukovoditelja iz Bribira, utopjenika parobroda Ite, najvećom pripremom i brižljivošću uz sudjelovanje školske djece i tamošnjeg pučanstva do hladna groba izpratio i tuj ga sahranio. Bog platio svima!

Na Sušaku 14. oktobra 1897.

Kuzman Paravić
kuhar na parobrodu „Irtva“.

FILIJALKA

G. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino i obrt u Trstu.

Novci za vplaćila.

V vreda. papirja na 4-dnevni odkas 97/100	V naposlanih na 30-dnevni odkas 94/100
80	3-mesečni 87/100
80	6-mesečni 84/100

Za pisma, katera se moraju isplaćiti u sedanjih bankovnih avstr. volli, stopnja nove obratne takse u krapost u decem 24. junija, 26. junija i odnoeno 20. avgusta t. l. po dočelnih objavah.

Okružni odel.

V vreda. papirja 2% na vesako svoto.
V naposlanih brez obrati

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bilelitz, Gablons, Gradec, Sibinj, Incomst, Celovec, Ljubljana, Lina, Olomur, Reichenberg, Saas in Solnograd, — bro s trotkov

Kupnja in prodaja

vrednosti, divia, kakor tuđi vnovčenje kupono — protiv odbitka 1% provizije.
okaso vseh vrst pod najumotnejšimi pogoji.

Prednjam i

na lamčevne listine pogoji po dogovoru. Krodni na dokumenta u Londonu Parizu, Bero — linu ali u dragih mestih — provizija po jako umerenih pogojih.
Krošlina pisma na katerokoli mesto.

Vločki u pohrano.

Sprejemajo se u pohrano vrednosti papirja, stali ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.
Mala blagajna isplaćuje nakaznice narodne banke Italijanske u italijanskih frankih, ali pa po dočelnih coru.

Glas.

Pošto smo mi podpisani prenzeli Kastavski lov dajemo ovime na znanje da tko bi želio od nas dobiti odnosno lovske dozvole, neka se izvoli oglasiti šim prvi podpisanim poduzetnikom.
Rukavac, 28 Listopada 1897.

Josip Grgurina — Rukavac Jusići — Ivan Vlah

Na prodaju grede i dužice.

Podpisani javlja ovim sl. občinstvu, osobito graditeljima i bačvarom, da ima na prodaju:

- 1) 1000 komada gredah svake dobljine i dužine uz veomk nizke ciena. Grede jesu jelove i smrkove
- 2) Dužica za bačvare smrkovih i jelovih svake vrsti.

Naručbe prima ustmeno i pismeno
Anton Mečević
trgovac lesom
Klana (Istra).

Njegova svetost papa Leba XIII.

poručio je po svojem lečniku prof. dr. Lapponju ljekarniku Piccoliju u Ljubljani najjednostavniju zahvalu: „Nj. Sv. Stas!“
Stiktura za želudac.
Spomenuti lečnik, kako i mnogi drugi odlični profesora medicino utražili su Piccolijevu stikturu za želudac, te ju preporučuju kao izvratno sredstvo za krapanje želudca, pomozuje tek ter pospešuje probavu i čišćenje.
Ciena: 1 bočica 10 kr., 12 bočica za svitkomi 1 for. 25 nč.; pošiljka po pošti od 66 bočica 8 for. 25 nč.

I Najviše priznanje

ljekarniku Piccoliju u Ljubljani kao prirodnom kapilcaku za rube, koje je sa zadovoljstvom napjehom Nj. c. i k. visot. predvoja gospojna prestolonaslednica udova nadvojvodkinja

STEFANIJA

ivolila opetovan, uporabiti — Ciena: 1 bočica 20 nč., 10 bočica 1 for. 50 nč.

Ljekarna Piccoli

„pri angela“
Ljubljana, Banjska cesta
Pošiljke se šilju prama poš tanskom panječu.

Klesarska radionica.

Podpisani časti se javiti p. n. občinstvu, da je u Voloskom — Cernikovica — otvorio

nova klesarsku radionicu.

Isti preuzima naručbe svih u klesarsku struku zasjecajućih radnja iz svakovrstnog kamena i mramora, te obavlja iste na zahtjev po načrtu točno i sigurno; izradjuje također na zahtjev crkvena stvari: žrtvenike, spomenike itd. Naručbe obavlja uz najniže cienne brzo i točno, te se preporuča p. n. občinstvu za mnogobrojne naručbe.

Volosko, 26. julija 1897.

Frane Ferlan
Volosko-Cernikovica.

Prave brnske suknene tvari

jedan oopen	for. 3-10 iz dobro	PARTI OVJE VINE
3-10 m. dug, du-	4-10 iz dobro	
stajan za muž-	4-50 iz dobro	
ko, odjele stoji	6 — iz bolje	
same	7-75 iz fina	
	9 — iz najblijije	
	10-80 iz još blijije	

jedan oopen za crno silensko dočelo for. 10.
Tvari za gorje kapute, Bečes, Paravione, Deakjago. Tvari za drizave i željezničke: Snyvalko, najblijije, Kammgarno i Chayeta itd. razstije uz stvarne cienne kao čvrsto, solidno i vrlo dobro posmato

Kiesel-Amhof u Brnu

Uzorač kalava i frange, Pašijka vjerna uzorka.
Pobor? E. n. občinstvu upozorjuje se osobito na to, da stoji tvari mnogo masie, ako se ih izvratno narudi nego li one, koje se perdovanom trgovaca nabavi. Trdka Kiesel-Amhof u Brnu razstije sve tvari uz prave stvarne cienne bez odbitka, što se čini krojčama, koji, škodilsko privatnim strankam.

Tko pije
Mathreiner-
Hneippovu sladovu kavu?
Svaki
tko ljubi točnu kavu, a prikriti hodi i
šćerije nakrat.

Pravi, čisti, izvreni med
od cvieća i lipe I. vrsti
za liek i jelo u izvornih bocah i kô a 88 nč.
iz svoga razpoložega pešljakaj prodaje
Franjo Ryslavj,
Župnik na Muniš — Podgrad — (Istra).
U cijeloj ovoj okolici našiji knati sasma ništa hajde niti ovdje raste vrea; za to je ovaj med izključivo od cvieća i lipe, dakle I. vrsti. Pošto je pako izvrcan, čist je kao kristal, a samo takov med može se bez škode i straha rabiti za liek i jelo.

Povlašten ured za putovanje po Austro-Ungariji
i po inozemstvu
ALOJZIJ MOZETIĆ
TRST — Piazza dei Negozianti br. 1. — TRST
Povlašten ured za putovanje po Austro-Ugarskoj te inozemstvu, posreduje putovanja u Aziju, Afriku, Ameriku i Australiju, te po cijeloj Evropi, zastupa najbolja parobrodarska društva, posreduje kod osjeganja proti nezgodama uz besplatnu poduku toliko pismenu kao ustmenu u svim mogućim putnim prigodama; jamči najniže cienne i najbolju poslužbu.

Tiskarna Gutenberg
filijalka ces. kralj. uövlerstetne tiskarne „Styria“
13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13
TOVARNA ZA OBRINE IN CONTO - KNJIGE
sistem Patent Workman Chicago
Rastinski svod — Knjigovodstvo.
priporučuje se za prijame naručbe sa zadržanim primanjih cen i točno postrebe.
Izdelovanje svakovrstnih takovih kakor: časnikov, računarov u svakom obliju, druber, pitalov oslikav računov, mesurandov, skriptnih papirja za liste in zavjehov z naplisa, azalovih listov i ostalih list. stvari itd. itd. — Bogata zaloga glavnih: Conto-Corrent-knjig, Salei-Conti, Fakturo Dabitarov, Graditeljev, Censa-knjig, Strazza, Memoriale, Journalov, Prima-ante, odpravnih, mesajnih Censa-zagradnih i knjig za krapanje, kakor tuđi vseh pomožnih knjig, potem razritnaga (črtanega) papirja, Conto-Corrent, svilenoga papirja za krapanje, Hstev iz kaveška za krapanje, škleda iz cinka za krapanje itd.
Za naručbe in nadaljnja pojasnila obrniti se jo do glavnega zastopnika
Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Via delle Acque 5 Trst

Sve strojeve za poljodieljstvo i vinogradarstvo
Cienne izirova snižene
PR EŠE ZA GROŽDJE, DIFERENCIALNI SUSTAV.
Ovaj sustav preša ima najveću tistujuću moć od svih drugih, ma kojih mu drago bilo preša.
Preše za maslinu, hidrauličke preše, strčaljke proti pronospori, Vermorelov sustav; ove moje strčaljke su poznate kao najbolje i najjeftinije: automatične strčaljke; maslinice sa spravom za multu jagode, preše za sieno, triere itd. tvori u najboljem proizvodu
IG. HELLER, BEC
II/2 PRATERSTRASSE 49 — Cienike i sviedočbe gratis! — Traže se zastupnici! Čuvati se kontrafacija!

Skladišće pokucstva.
trdke Aleksandra Ledi Minzi
Trst, Via Riborgo, 21 i Piazza vecchia br. 1
Skladišće pokucstva i tapetarije svakovjkih načrtu iz vlastite radionice. Bogato skladišće zrcala i svakovjkih slika. Na zahtjev šalje se ilustrovan cjenik badava i franco. Naručene predmete postavlja se na parobro ili na željezničku postaju bez troškova naručitelja.
Naručbe preuzimlje za Istru i Dalmaciju